

Estate Planning

NIEUWSFLITS | PAGINA 1

DECEMBER 2021

Pensioenaanspraken en pensioenrisico's

Pensioenaanspraken bij Bedrijfspensioenfond (BPF)

Op 3 februari 2012 oordeelde de Hoge Raad in de zaak Labots dat pensioenaanspraken van deelnemers zelfstandig en rechtstreeks voortvloeien uit het pensioenreglement van het BPF (ECLI:NL:HR:2012:BT8462). Wanneer voldaan is aan de in het pensioenreglement neergelegde voorwaarden, is het ontstaan van pensioenaanspraken niet (ook nog) afhankelijk van een daartoe strekkende handeling van het BPF, zoals een toekenningshandeling of het opnemen van de pensioenaanspraken in de administratie. Hierdoor hebben werknemers die onder de werkingssfeer vallen van een verplichtgesteld BPF in beginsel recht op pensioenopbouw, vanwege het werkzaam zijn in die bedrijfstak. Dat is ook zo wanneer hun werkgever nooit premie voor hen heeft afgedragen.

Werkingsfeer Bedrijfspensioenfondsen

Als gevolg van dit arrest gingen bedrijfspensioenfondsen actief op zoek naar niet-aangesloten werkgevers die mogelijk wel onder hun werkingssfeer vallen. Dat doen deze bedrijfspensioenfondsen dus om hun eigen potentiële aansprakelijkheden te beperken. Dat leidt tot de nodige jurisprudentie over de uitleg van de werkingssfeerbepalingen van Bedrijfspensioenfondsen.

Actuele stand van zaken jurisprudentie

Naar de huidige stand van zaken 'zijn pannenkoeken geen koeken' in de zin van het verplichtstellingsbesluit van BPF Zoetwaren (ECLI:NL:GHDHA:2021:832), doet pizzabezorgketen Domino's aan 'detailhandel' (ECLI:NL:GHARL:2021:2263) en is Greenpeace te beschouwen als 'koopvaardij' (ECLI:NL:GHAMS:2021:2836). Een aantal van deze zaken is momenteel nog onder de rechter.

Alles behalve eenvoudig in de praktijk

Of een werkgever onder de werkingssfeer van een verplichtgesteld BPF valt, is lang niet altijd duidelijk. Hoewel het beleid van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voorschrijft dat verplichtstellingsbesluiten duidelijk moeten zijn, lijkt dat een betrekkelijk dode letter. De jurisprudentie van de Hoge Raad toont wel aan dat vaststellen of een werkgever onder de werkingssfeer valt van een verplichtgesteld BPF alles behalve eenvoudig is.

[Lees verder op de volgende pagina →](#)

Estate Planning

NIEUWSFLITS | PAGINA 2

DECEMBER 2021

Enorm risico

Wanneer echter na verloop van tijd komt vast te staan dat een werkgever onder de werkingssfeer valt van een verplichtgesteld BPF, dan zal dat BPF aanspraak maken op premiebetaling met terugwerkende kracht, vermeerderd met wettelijke (handels)rente, invorderingskosten en een reglementaire boete (van doorgaans 15% a 20%). Naar de huidige stand van de jurisprudentie verjaart de premievordering van een verplichtgesteld BPF na vijf jaren. Deze termijn start volgens Hof Arnhem-Leeuwarden echter pas op het moment dat het BPF bekend was met het bestaan van de werkgever in kwestie en naar objectieve maatstaven gemeten redelijkerwijs bekend kon zijn met de verplichte deelneming (ECLI:NL:GHARL:2021:6158). Dat zou betekenen dat wanneer een verplichtgesteld BPF een werkgever ontdekt die zijns inziens onterecht niet is aangesloten, kan het fonds in beginsel onbeperkt terug in tijd gaan met premie heffen. Het behoeft geen betoog dat hiermee enorme sommen geld gemoeid kunnen zijn. Een werkgever doet er dan ook goed aan om niet al te lichtzinnig aan te nemen dat hij niet onder de werkingssfeer valt van een verplichtgesteld BPF.

Pensioenadviseur

In recente jurisprudentie is overigens wel aangenomen dat wanneer een pensioenadviseur niet wijst op een mogelijk van toepassing zijn verplichtgesteld BPF, dit de pensioenadviseur schadeplichtig kan maken (ECLI:NL:RBROT:2021:595). Hierbij liet de Rechtbank Rotterdam ook meewegen dat op grond van de Leidraad tweede pijler pensioenadvisering van de Autoriteit Financiële Markten van een pensioenadviseur verwacht mag worden dat hij in kaart brengt of sprake is van een verplichte pensioenregeling op grond van een verplichtgesteld BPF of op basis van een collectieve arbeidsovereenkomst.

Wanneer een verplichtgesteld Bedrijfspensioenfonds een werkgever 'traceert' die zijns inziens onterecht niet is aangesloten, kan het fonds in beginsel onbeperkt terug in tijd gaan met premie heffen. Hiermee kunnen enorme sommen geld gemoeid zijn. In de praktijk doet men er dan ook goed aan om niet al te lichtzinnig aan te nemen dat men niet onder de werkingssfeer valt van een verplichtgesteld BPF.